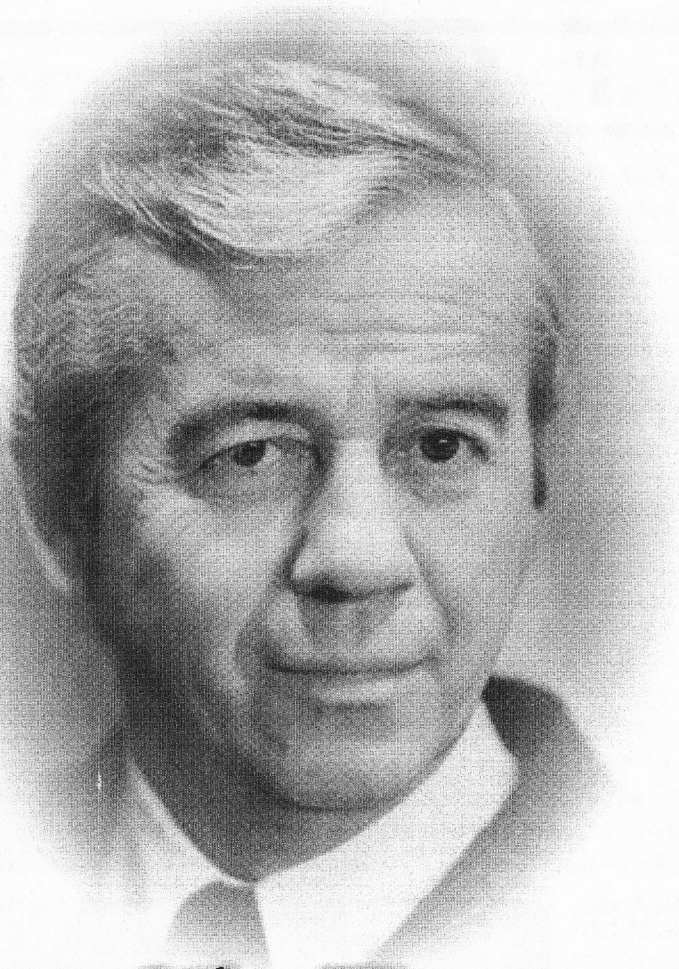

Emil Jozef Horváth

divadelný a filmový herec, zaslúžilý umelec

v tomto roku si pripomíname

85. výročie narodenia

Emil Jozef Horváth

Dňa **27.8.1923** - v Zlatne sa narodil herec **Emil Horváth st.** Pochádzal zo sklárskej rodiny. V rokoch 1929-34 navštevoval ZŠ v Zlatne, 1934-39 Reformné reálne gymnázium v Lučenci a 1939-40 v Banskej Bystrici.

Rodina

Manželka Anna, deti: syn Emil, herec v SND v Bratislave, pedagóg a režisér (manželka Viera Richterová, syn Tomáš), dcéra Dáša, profesorka chémie vo Svite (manžel Štefan, dcéra Slávka a syn Martin).

Perlička

jeho mama Anna Horváthová rod. Schnábelová bola pôrodná asistentka, v Poltári ju volali pôrodná babica a priviedla na svet okrem mnohých poltárčanov i súčasného prezidenta Ivana Gašparoviča.

Divadlo

Vo svojich hereckých začiatkoch vykonával aj prácu inšpicienta, rekvizitára, kulisára a pre svojich kolegov i pre seba vyrábal fúzy, brady a parochne.

V r. 1941-44 bol členom hereckého súboru

Slovenského ľudového divadla v Nitre, kde popri činohre účinkoval aj v operete, ale začínal ako šepkár a inšpicient a neskôr sa vypracoval na herca. Z Nitry prešiel roku 1947 do Komorného divadla v Martine - neskoršieho **Divadla SNP**, kde patril medzi najvýraznejšie osobnosti súboru a v rokoch 1959-1960 bol jeho umeleckým šéfom. V Martine pôsobil až do roku 1989, kedy odišiel do dôchodku. Z posledných výrazných postáv, ktoré stvárnil na scéne martinského divadla treba spomenúť *Šáňu* v Starej dobrej kapele, *Maliara* v Návšteve starej dámy a jeho úplne poslednú rolu - *Filipa Trnevaca* v inscenácii Šopalovičovo kočovné divadlo, ktorá mala premiéru v sezóne 1990-91.

Film

Emil Horváth st. patril ku kmeňovým hercom slovenskej kinematografie -

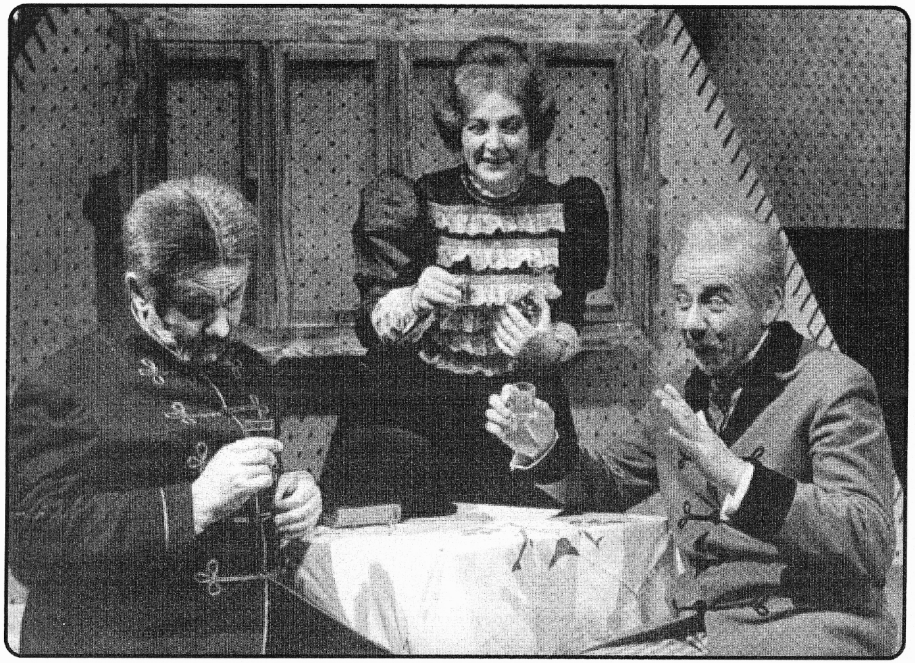

debutoval menšou rolou vo veselohre Katka a hral aj vo filmoch: Štvorylka, Čert nespí, Skalní v ofsajde, Smrť prichádza v daždi, Trofej neznámeho strelca, či Stratená dolina. Mnoho postáv stvárnil aj v televíznych filmoch, seriáloch,

inscenáciách a rozprávkach.

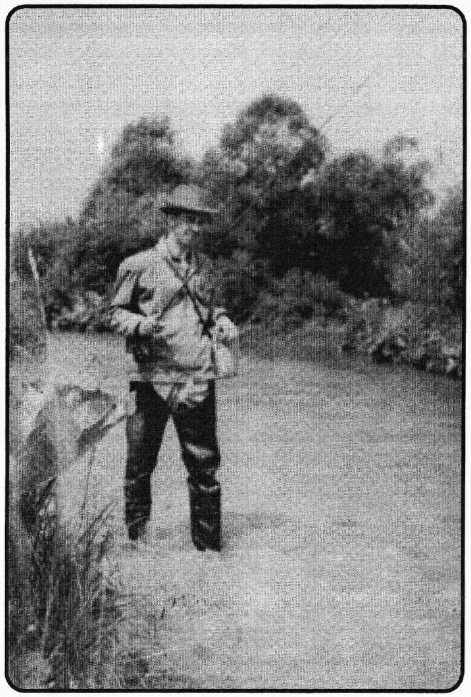

Záľuby

Bol vášnivým rybárom, s hercom Jozefom Krónerom boli známa rybárska dvojica. Hral na rôzne hudobné nástroje, rád pracoval s drevom - bol veľmi šikovný, postavil si chatu, vyrábal drevený nábytok. Bol to človek s ohromným zmyslom pre humor, aj v bežnom živote „vyrábal" rôzne humorné situácie, bol ľudský a tieto vlastnosti prenášal aj na javisko. Mal rád autá, bol vyučeným automechanikom.

Ocenenia

Za svoju tvorbu bol mnohokrát ocenený. V roku 1968 mu bol udelený čestný titul „Zaslúžilý umelec".
1997- Cena primátora mesta Martin

Vzťah k Poltáru

Ako ochotník začínal a účinkoval v divadelných predstaveniach.

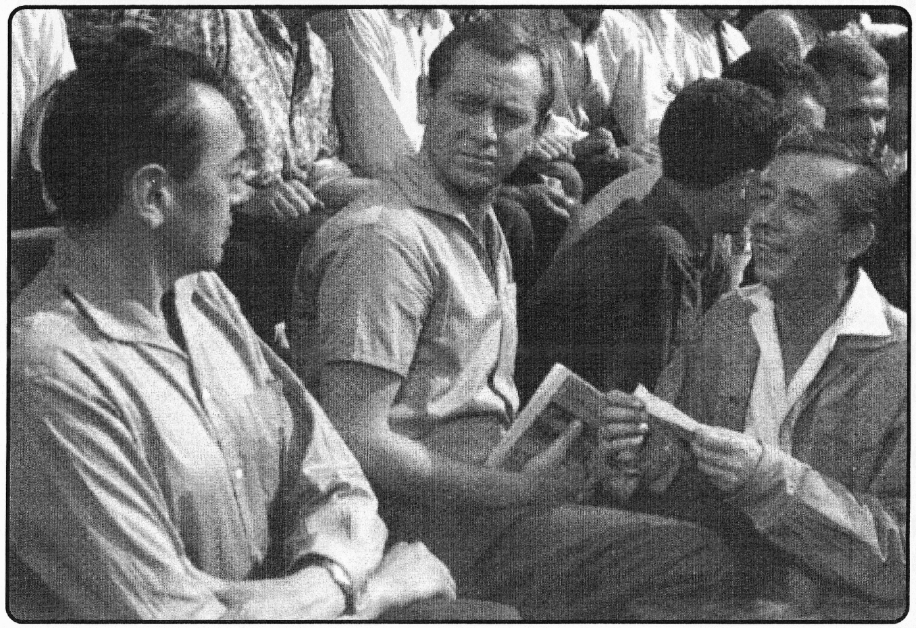

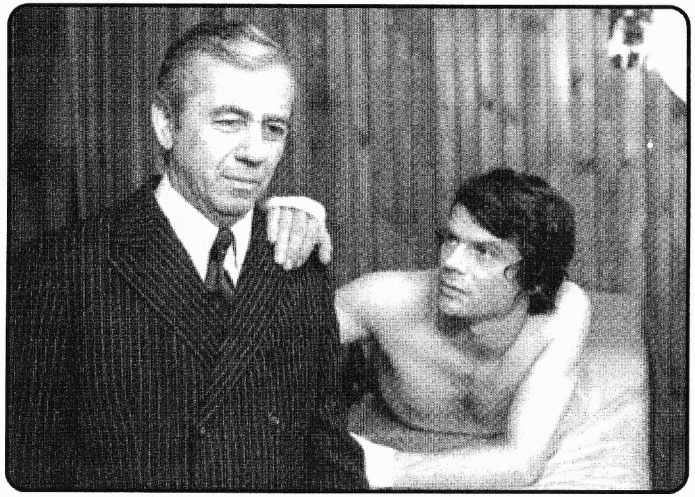

Býval v Poltári, v dome u Kasáčov na ulici Družby. V roku 1992 sa s manželkou presťahoval ku dcére do Svitu. Jeho nemoc mu nedovolila hrať, ani sa zúčastňovať verejného života, ale vychutnával krásne prostredie, rozhovory s ľuďmi a tešil sa zo svojej rodiny. Zomrel 1. januára 2001 vo Svite, pochovaný je na Národnom cintoríne v Martine, kde prežil viac ako polstoročie svojho tvorivého života.

Divadelné postavy

Tri sestry (Solenyj)
Svadba sobášneho podvodníka (Klapáček)
Ženba (Ževakin)
Dobrodružstvá Dona Quijota (Don Quijot)
Pred západom slnka (Clausen)
O myšiach a ľuďoch (Candy)
Strakonický gajdoš (Kalafuna)
Meštiaci (Bessemenov)

Filmografia

1949: Katka (sprievodca vo vlaku)
1955: Štvorylka
1956: Previerka lásky (robotník)
1958: V hodine dvanástej (svadobný hosť)
Šťastie príde v nedeľu (starší pán)
1959: Muž, ktorý sa nevrátil (Tomovič)
1960: Skalní v ofsajde (Antalík)
1961: Pokorené rieky (Matula)
Tri razy svitá ráno (Vobošťok)

Zbabělec (farár)

1962: Výlet po Dunaji (Garbiarik)
Tam za lesem (farár)

1964: Archimedov zákon (Makovec)

1965: Odhalenie Alžbety Báthoryčky (Horanský)
Smrť prichádza v daždi (Bačinský)

1966: Tango pre medveďa (lekárnik)

1967: Sedem svedkov (VB)

1968: Maroško (Horvaj)

1969: 322 (Fajnor)
Slnečný kúpeľ (MVDr. Papst)

1971: Zaprášené histórie (1. Prípad zo Železného, 3. Štatárium)

1973: Deň slnovratu (Igorov otec)
Horká zima (Hakl)
Hriech Kataríny Padychovej

1974: Od Silvestra do Troch kráľov
Roztancované kráľovstvo
Trofej neznámeho strelca (Imro)

1975: Tetované časom (profesor Stárek)

1976: Desať percent nádeje (Brozan)
Keby som mal dievča (profesor Jožulo)
Koža
Stratená dolina

1978: Leť, ptáku, leť!

1979: Odveta (Halaša)
Hordubal

1980: Toto leto doma (profesor Wágner)

1983: Tisícročná včela (železničiar)

1985: Perinbaba (farár)

1986: Chlapec do náručia

1988: Iba deň (Pipcov svokor)

1989: Jablonka
Uzavřený okruh (Jančák)

1991: Tajomstvo alchymistu Storitza (sluha)

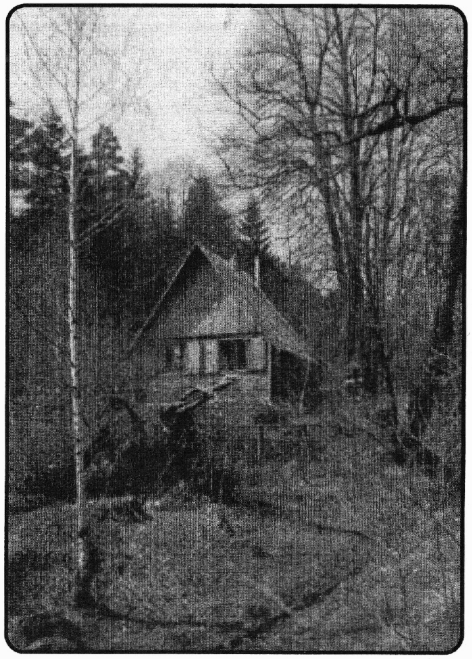

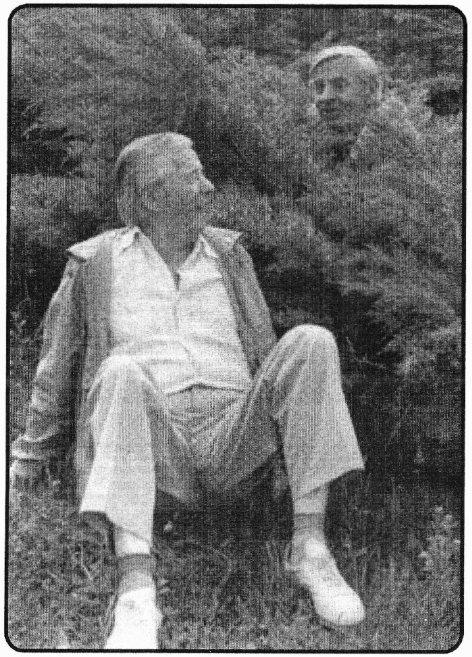

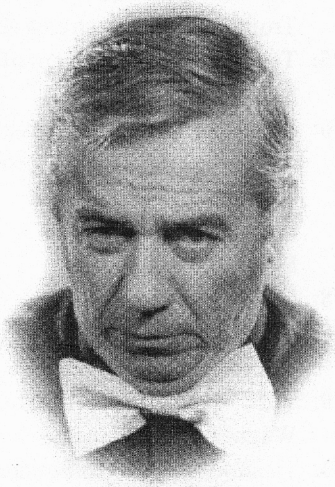

Mestský úrad Poltár, 2008
Vydalo: Mesto Poltár - Kultúrne stredisko, Ul. slobody 492/24, 987 01 Poltár
tel.č. +421 47 422 3858, e-mail: kultura@poltar.sk
Spracoval: Michal Abelovský
Grafická úprava a sadzba: Peter Slavkovský
Tlač: Mesto Poltár - Kultúrne stredisko